

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/81/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521200464
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kerecmanová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2022:7521200464.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Evou Kerecmanovou v spore žalobcu Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť, so sídlom Bardejovská 6, Košice, IČO: 31 701 914 zastúpeného JUDr. Peter Frajt, advokát, s.r.o., so sídlom v Garbiarska 5, Košice, IČO: 47 240 369 proti žalovanému E. P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom obec Ruskov, v konaní o zaplatenie 60,90 eura s príslušenstvom

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 60,90 eura, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60,90 eura od 28.2.2020 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky 2,- eurá, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Košice - okolie (ďalej aj „súd“) 26.1.2021 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu istinu 60,90 eura titulom cestovného a úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej istiny od 28.2.2020 do zaplatenia, poštovné 2,- eurá a nahradiť trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku zo žaloby 16,50 eura a z trov právneho zastúpenia 65,92 eura za 2 úkony právnej služby. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že žalovaný sa pri cestovaní jeho dopravným prostriedkom (autobusom) dňa 27.2.2020 nepreukázal platným cestovným lístkom, preto kontrolný pracovník žalobcu uložil žalovanému zaplatiť cestovné 0,90 eura a sankčnú úhradu 60,- eur. Žalovaný túto sumu napriek písomnej upomienke neuhradil. Právne žalobu odôvodnil ust. § 12 a § 14 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil súdu listinné dôkazy, a to hlásenie prepravného kontrolóra o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 188387, VS: 1992 z kontroly vykonanej 27.2.2020, výzvu k úhrade pohľadávky z 5.3.2020 s kópiou obálky z nedoručenej zásielky a Tarifu DPMK, a.s. pre mestskú hromadnú dopravu účinnú od 1.9.2019.

2. Súd rozhodol vo veci na návrh žalobcu bez nariadenia pojednávania platobným rozkazom z 9.3.2021 sp. zn. 13Csp/81/2021, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel. Platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk, preto ho súd zrušil uznesením z 10.8.2021 sp. zn. 13Csp/81/2021, právoplatným 10.9.2021.

3. Žalovanému sa nepodarilo doručiť žalobu na adresu uvedenú v žalobe: K. XX, ani na adresu sídla Obecného úradu Ruskov, v ktorej obci má žalovaný evidovaný trvalý pobyt v registri obyvateľov Slovenskej republiky, vykonaným šetrením nebol zistený skutočný pobyt žalovaného, preto súd doručoval žalovanému žalobu zverejnením oznámenia o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na

webovej stránke súdu a ďalšie písomnosti na adresu evidovanú v registri obyvateľov SR (§ 116 ods. 1 až 3 CSP, § 106 ods. 1 písm. a) CSP).

4. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

5. Súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania, nakoľko ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur (§ 297 písm. b) CSP).

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými žalobcom a zistil tento skutkový stav:

7. Žalovaný cestoval 27.2.2020, v Košiciach, dopravným prostriedkom žalobcu - autobusom, na linke 52, číslo voza 4738. Pri kontrole prepravným kontrolórom žalobcu v čase o 15.06 hod., v úseku zastávok Gymnázium Opatovská - Ovsená bolo zistené cestovanie žalovaného bez cestovného lístka (hlásenie prepravného kontrolóra žalobcu o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 188387, VS: 1992 z kontroly vykonanej 27.2.2020).

8. Výzvou z 5.3.2020 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie cestovného 0,90 eura, sankčnej úhrady 60,- eur a ostatných nákladov 2,- eurá do 20 dní od doručenia výzvy (predžalobná výzva na úhradu pohľadávky z 5.3.2020). Predmetná výzva bola žalobcom podaná na poštovú prepravu 6.3.2020 a žalovanému bola doručovaná na adresu: K. XX. Dňa 11.3.2020 bola zásielka vrátená žalobcovi ako neprevzatá adresátom v odbernej lehote. (kópia obálky z nedoručenej zásielky)

9. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

10. Podľa § 761 druhá veta Občianskeho zákonníka podrobnosti upravujú prepravné poriadky.

11. Podľa § 12 ods. 2 písm. b) zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v znení účinnom v čase cestovania žalovaného (ďalej len „zákon o cestnej doprave“) vodič, iný člen osádky autobusu a revízor sú oprávnení uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, povinnosť zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, alebo preukázať svoju totožnosť a poskytnúť údaje potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady podľa § 14 ods. 2.

12. Podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona o cestnej doprave cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

13. Podľa § 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

14. Podľa § 16 ods. 1 prvá veta zákona o cestnej doprave potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe.

15. Podľa § 16 ods. 4 zákona o cestnej doprave cestujúci je povinný

a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média,

b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu,

c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

16. Podľa § 16 ods. 5 zákona o cestnej doprave cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

17. Podľa § 17 ods. 1 zákona o cestnej doprave tarifa upravuje

- a) sadzby základného cestovného a príplatkov k nim,
- b) sadzby cestovného pre všetky skupiny cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom,
- c) ceny za prepravu cestovnej batožiny, živých spoločenských zvierat prepravovaných spolu s cestujúcim,
- d) ceny za prepravu autobusových zásielok,
- e) sadzbu sankčnej úhrady podľa odseku 2 a
- f) podmienky, za ktorých sa sadzby cestovného a ostatných cien uplatňujú.

18. Podľa § 17 ods. 2 zákona o cestnej doprave sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

19. Podľa článku 3 body 1 - 3 Prepravného poriadku žalobcu pre mestskú hromadnú dopravu v znení účinnom v čase cestovania žalovaného (ďalej len „Prepravný poriadok“), Prepravný poriadok, Tarifa MHD a cestovné poriadky umiestnené na zastávkach alebo dopravných prostriedkoch sú pre cestujúcich verejným návrhom dopravcu na uzavretie zmluvy o preprave osôb (bod 1). Cestujúci uzatvára zmluvu o preprave osôb momentom nastúpenia do vozidla MHD. Nastúpením do vozidla MHD vyjadruje cestujúci svoj neodvolateľný súhlas s podmienkami prepravy obsiahnutými v Prepravnom poriadku DPMK, a.s.. Cestujúci si je vedomý povinnosti disponovať platným cestovným dokladom, ktorý je potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave osôb. Cestujúci si je vedomý povinnosti uhradiť dopravcom určené cestovné. V prípade, ak cestujúci užíva služby dopravcu bez platného cestovného dokladu, vzniká mu povinnosť úhrady cestovného ako aj ďalších úhrad stanovených Tarifou DPMK, a.s. pre MHD v Košiciach. Cestovné a úhrada v zmysle Tarify DPMK, a.s. pre MHD v Košiciach sa považuje za splatnú momentom zistenia porušenia tarifno-prepravných podmienok cestujúcim pri výkone prepravnej kontroly (bod 2). Nevedomosť o tarifných a prepravných podmienkach neospravedlňuje a nie je dôvodom na odpustenie alebo zníženie úhrady a cestovného za cestovanie bez platného cestovného lístka (bod 3).

20. Podľa písmena F Tarify žalobcu pre mestskú hromadnú dopravu v znení účinnom v čase cestovania žalovaného (ďalej len „Tarifa“) výška sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka je stanovená vo výške 60,- eur. Cestujúci, ktorý cestuje bez platného cestovného lístka, zaplatí podľa zákonov NR SR č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave a č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach stanovené základné cestovné plus sankčnú úhradu do výšky stonásobku stanoveného základného cestovného. Cestovné plus sankčnú úhradu priamo revízorovi môže cestujúci uhradiť iba v tom prípade, ak jej hodnotu uhradí stanovenou finančnou hotovosťou bez potreby výdavku z nej. Za cestujúceho bez platného cestovného lístka sa považuje aj cestujúci, ktorý nesplnil podmienky pre použitie časového alebo zľavneného cestovného lístka (napr. nemal vyznačenú platnosť cestovného lístka, predpísaným spôsobom nedokázal pri kontrole preukázať nárok na bezplatné alebo zľavnené cestovné, SMS lístok nebol potvrdený oprávneným mobilným operátorom spätnou textovou správou o zakúpenom cestovnom lístku pred nástupom do vozidla, skončila platnosť cestovného lístka).

21. Podľa písmena C Tarify cena základného cestovného papierového lístka na 30 minút je 0,90 eura.

22. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobca ako dopravca a žalovaný ako cestujúci uzavreli 27.2.2020 zmluvu o preprave osôb, a to konkludentne - momentom nastúpenia žalovaného do vozidla MHD žalobcu (čl. 3 body 1, 2 Prepravného poriadku). Žalovaný porušil vyššie citované ust. § 14 ods. 1 písm. d) a § 16 ods. 4 zákona o cestnej doprave tým, že autobusom žalobcu cestoval bez platného cestovného dokladu teda bez zaplatenia cestovného. Keďže žalovaný sa nevedel preukázať na výzvu pracovníka žalobcu povereného výkonom kontroly platným prepravným dokladom, podľa § 760 Obč. zák., § 14 ods. 1 písm. d) a ods. 2 zákona o cestnej doprave, čl. 3 Prepravného poriadku a citovaných ust. Tarify mu vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi cestovné v sume 0,90 eura a sankčnú úhradu v sume 60,- eur splatné podľa čl. 3 bod 2 Prepravného poriadku momentom zistenia porušenia tarifno-prepravných podmienok pri výkone prepravnej kontroly. Žalovaný cestovné a sankčnú úhradu žalobcovi doposiaľ dobrovoľne neuhradil, preto mu túto povinnosť podľa vyššie citovaných ust. uložil súd, tak ako je uvedené vo výroku I. rozsudku.

23. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, súd zaviazal žalovaného, ktorý sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu dňom nasledujúcim po dni splatnosti cestovného a sankčnej úhrady (splatnosť nastala momentom zistenia porušenia tarifno-prepravných podmienok žalovaným pri výkone prepravnej kontroly 27.2.2020), zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z istiny 60,90 eura od 28.2.2020 do zaplataenia, tak ako je uvedené vo výroku I. rozsudku. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu teda k 28.2.2020 bola 0,00 % a úrok z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyšší.

24. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náklady spojené s uplatnením pohľadávky, a to hotové výdavky 0,50 eura a poštovné 1,50 eura za predžalobnú výzvu z 5.3.2020 t.j. spolu 2,- eurá.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Žalobca mal vo veci plný úspech, preto mu súd priznal podľa vyššie citovaného ust. § 255 ods. 1 CSP voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % , tak ako je uvedené vo výroku II. rozsudku.

28. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Košice - okolie, písomne, v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a spisovej značky konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/ (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť a odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364, 365 ods. 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodol vylúčený sudca alebo neprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.